
MONOGRAFIE PRAWNICZE

REFORMA SYSTEMU
SANKCJI W NIEMCZECH,
AUSTRII I W POLSCE

DIE REFORM DES SANKTIONENRECHTS
IN DEUTSCHLAND, ÖSTERREICH
UND POLEN

MACIEJ MAŁOLEPSZY (red./Hrsg.)

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

MACIEJ MAŁOLEPSZY • REFORMA SYSTEMU SANKCJI W NIEMCZECH,
AUSTRII I W POLSCE / DIE REFORM DES SANKTIONENRECHTS
IN DEUTSCHLAND, ÖSTERREICH UND POLEN

Polecamy inne nasze publikacje w serii:

P. Bogdanowicz

**INTERES PUBLICZNY W PRAWIE ENERGETYCZNYM
UNII EUROPEJSKIEJ**

K. Zawisła

RECEPTUM ARBITRII

A. Koch

**PODWAŻANIE UCHWAŁ ZGROMADZEŃ SPÓŁEK
KAPITAŁOWYCH**

G. Rząsa

**NIEWAŻNOŚĆ POSTĘPOWANIA
SĄDOWOADMINISTRACYJNEGO JAKO PODSTAWA
SKARGI KASACYJNEJ**

J. Chlebny

**POSTĘPOWANIE W SPRAWIE O NADANIE STATUSU
UCHODźCY**

M. Rośniak-Marczuk

EGZEKUCJA SĄDOWA Z INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

REFORMA SYSTEMU
SANKCJI W NIEMCZECH,
AUSTRII I W POLSCE
DIE REFORM DES SANKTIONENRECHTS
IN DEUTSCHLAND, ÖSTERREICH
UND POLEN

MACIEJ MAŁOLEPSZY (red./Hrsg.)

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2015

Wydawca: Aneta Flisek

Publikacja została dofinansowana
przez **Katedrę Polskiego Prawa Karnego**
Europejskiego Uniwersytetu VIADRINA.

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2015**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-7755-1

ISBN e-book 978-83-255-7756-8

Spis treści

Autorzy	IX
Autorinnen	XI
Wstęp	XIII
Einführung	XVII
Wykaz skrótów / Abkürzungsverzeichnis	XXI

Część pierwsza / Erster Teil

Rozdział I. Podstawy reformy prawa sankcji

<i>Dr hab. Justyn Piskorski</i> Jaka racjonalność? Próba rekonstrukcji światopoglądowych uwarunkowań zmian systemu penalnego w aktualnych propozycjach zmian prawa karnego	3
<i>Dr Elżbieta Hryniewicz-Lach</i> Kara kryminalna w polskim prawie a proponowane zmiany – ewolucja czy powrót do korzeni?	14
<i>Dr Thomas Bode</i> Zasadniczy problem rozróżnienia między karami a środkami zabezpieczającymi w orzecznictwie Federalnego Sądu Konstytucyjnego i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	23
<i>Prof. zw. dr hab. dr h.c. Andrzej J. Szwarc</i> Podsumowanie pierwszej dyskusji	39

Rozdział II. System dozoru elektronicznego

<i>Prof. dr hab. Gudrun Hochmayr</i> Dozór elektroniczny w systemie sankcji	42
<i>Mgr Olga Łączkowska</i> Dozór elektroniczny jako system wykonywania kary pozbawienia wolności – teoria, praktyka a proponowane zmiany	57
<i>Prof. UAM dr hab. Robert Zawłocki, mgr Łukasz Pilarczyk</i> Podsumowanie drugiej dyskusji	64

**Rozdział III. Izolacja niebezpiecznych przestępców po odbyciu kary
pozbawienia wolności**

<i>Prof. dr hab. Jörg Kinzig</i> Wzlot i upadek ustawy o stosowaniu terapii i umieszczaniu w zakładach terapeutycznych cierpiących na zaburzenia psychiczne sprawców czynów popełnionych z użyciem pomocy. Zarys problemu	71
<i>Dr Joanna Długosz</i> Granice legalnej postpenalnej detencji osób stwarzających zagrożenie	82
<i>Prof. dr hab. Jan C. Joerden</i> Podsumowanie trzeciej dyskusji	93

Rozdział IV. Reforma kary grzywny

<i>Prof. dr hab. Frieder Dünkel, dr Joanna Grzywa-Holten, Dipl.-Jur. Nicolas Mohr</i> Kara grzywny i surogaty w niemieckim systemie sankcji – doświadczenia praktyki i rozważania nad jej reformą	97
<i>Prof. EUV dr hab. Maciej Małolepszy</i> Model wykonywania kary grzywny w polskim systemie karnym	115
<i>Prof. UG dr hab. Sławomir Steinborn</i> Podsumowanie czwartej dyskusji	126

**Rozdział V. Zakaz prowadzenia pojazdów, pozbawienie prawa prowadzenia
pojazdów i prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości**

<i>Dipl.-Jur. Carolin Schmidt</i> Zakaz prowadzenia pojazdów orzekany niezależnie od rodzaju popełnionego przestępstwa – przewidywane podniesienie kary dodatkowej do rangi sankcji samoistnej	129
<i>Dr Dela-Madeleine Halecker</i> Pozbawienie prawa prowadzenia pojazdów (§ 69 StGB) – środek poprawczy i zabezpieczający?	137
<i>Mgr Eryk Sokołowski</i> Reforma sankcji za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości w polskim prawie karnym	146
<i>Prof. dr hab. Brian Valerius</i> Podsumowanie piątej dyskusji	168

Rozdział VI. Reforma kary ograniczenia wolności w polskim prawie karnym

<i>Dr Magdalena Kowalewska</i> Kara ograniczenia wolności w perspektywie projektowanych zmian polskiego Kodeksu karnego	171
--	-----

<i>Prof. UJK dr hab. Leszek Wieczorek</i> Podsumowanie szóstej dyskusji	182
--	-----

Zweiter Teil / Część druga

Kapitel I. Grundlagen der Reform des Sanktionenrechts

<i>Dr. habil. Justyn Piskorski</i> Welche Rationalität? Ein Versuch der Rekonstruktion der weltanschaulichen Grundlagen der aktuellen Reformvorschläge des polnischen Sanktionenrechts	189
<i>Dr. Elżbieta Hryniewicz-Lach</i> Die Kriminalstrafe im polnischen Recht und Vorschläge zu ihrer Änderung – eine Evolution oder eine Rückkehr zu ihren Wurzeln?	203
<i>Dr. Thomas Bode</i> Das Grundproblem des Abstandes zwischen Maßregel und Strafe in der Rechtsprechung des BVerfG und des EGMR	214
<i>Prof. Dr. Dr. h.c. Andrzej J. Szwarc</i> Zusammenfassung der ersten Diskussion	228

Kapitel II. Elektronischer Hausarrest

<i>Prof. Dr. Gudrun Hochmayr</i> Die elektronische Fußfessel im Sanktionensystem	232
<i>Mag. Olga Łączkowska</i> Die elektronische Aufsicht als System der Vollstreckung einer Freiheitsstrafe – Theorie, Praxis und Änderungsvorschläge	246
<i>Prof. Dr. Robert Zawłocki, Mag. Łukasz Pilarczyk</i> Zusammenfassung der zweiten Diskussion	254

Kapitel III. Die Isolation der gefährlichsten Straftäter nach der Verbüßung der Freiheitsstrafe

<i>Prof. Dr. Jörg Kinzig</i> Aufstieg und Fall des Therapieunterbringungsgesetzes: ein Überblick	262
<i>Dr. Joanna Długosz</i> Rechtsstaatliche Schranken für die postpönale Isolation von gefährdenden Personen	271
<i>Prof. Dr. Jan C. Joerden</i> Zusammenfassung der dritten Diskussion	284

Kapitel IV. Die Reform der Geldstrafe

Prof. Dr. Frieder Dünkel, Dr. Joanna Grzywa-Holten, Dipl.-Jur. Nicholas Mohr
Die Geldstrafe und ihre Surrogate im deutschen Strafrecht
– Praxiserfahrungen und Reformüberlegungen 288

Prof. Dr. Maciej Matolepszy
Das Modell der Vollstreckung der Geldstrafe im polnischen
Sanktionensystem 305

Prof. Dr. Sławomir Steinborn
Zusammenfassung der vierten Diskussion 317

Kapitel V. Fahrverbot, Entziehung der Fahrerlaubnis und Trunkenheitsfahrt

Dipl.-Jur. Carolin Schmidt
Deliktsunabhängiges Fahrverbot – Die vorgesehene Aufwertung von einer
Nebenstrafe zur selbstständigen Sanktion 321

Dr. Dela-Madeleine Halecker
Die Entziehung der Fahrerlaubnis (§ 69 StGB) – Maßregel der Besserung
und Sicherung? 329

Mag. Eryk Sokołowski
Die Reform der Sanktionen bei Trunkenheitsfahrten im polnischen
Strafrecht 338

Prof. Dr. Brian Valerius
Zusammenfassung der fünften Diskussion 365

Kapitel VI. Die Reform der Freiheitsbeschränkungsstrafe im polnischen Strafrecht

Dr. Magdalena Kowalewska
Die Freiheitsbeschränkungsstrafe aus der Perspektive der geplanten
Änderungen des polnischen Strafgesetzbuches 368

Prof. Dr. Leszek Wieczorek
Zusammenfassung der sechsten Diskussion 381

Załącznik / Anhang 386

Autorzy

dr Thomas Bode

Asystent naukowy w Katedrze Prawa Karnego, Prawa Karnego Procesowego oraz Informatyki Prawnej na Wydziale Prawa Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

dr Joanna Długosz

Adiunkt w Zakładzie Prawa Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; asystent naukowy w Katedrze Prawa Karnego ze specjalizacją w dziedzinie Prawa Karnego Międzynarodowego, Komparatystyki Prawa i Filozofii na Wydziale Prawa Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

prof. dr hab. Frieder Dünkel

Kierownik Katedry Kryminologii na Wydziale Nauk o Prawie i Państwie Uniwersytetu im. Ernsta Moritza Arndta w Greifswaldzie.

dr Joanna Grzywa-Holten

Asystentka naukowa w Katedrze Kryminologii na Wydziale Nauk o Prawie i Państwie Uniwersytetu im. Ernsta Moritza Arndta w Greifswaldzie.

dr Dela-Madeleine Halecker

Asystentka naukowa w Katedrze Prawa Karnego, Prawa Karnego Procesowego i Kryminologii na Wydziale Prawa Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

prof. dr hab. Gudrun Hochmayr

Kierownik Katedry Prawa Karnego ze specjalizacją w dziedzinie Europejskiego Prawa Karnego i Prawa Karnego Międzynarodowego na Wydziale Prawa Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

dr Elżbieta Hryniewicz-Lach

Adiunkt w Zakładzie Prawa Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

prof. dr hab. dr h.c. Jan C. Joerden

Kierownik Katedry Prawa Karnego ze specjalizacją w dziedzinie Prawa Karnego Międzynarodowego, Komparatystyki Prawa i Filozofii na Wydziale Prawa Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

Prof. dr hab. Jörg Kinzig

Kierownik Katedry Kryminologii, Prawa Karnego i Prawa Sankcji oraz Dyrektor Instytutu Kryminologii na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Eberharda Karola w Tybindze.

dr Magdalena Kowalewska

Adiunkt w Katedrze Prawa Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego.